

Redegørelse om samfundsansvar

Uploades på www.hedeselskabet.dk/sites/default/files/samfundsansvar_2019.pdf

Hedeselskabet arbejder med langsigtet udvikling, benyttelse og beskyttelse af naturen. Vi formidler denne viden mellem praktikere og eksperter og uddeler midler til projekter og studerende inden for Hedeselskabets formål. Hedeselskabet er en værdibaseret og attraktiv arbejdsplads, der skaber grøn innovation, udvikler og leverer løsninger primært til naturpleje, miljøforbedring og klimatilpasning.

Ansvarlighed og bæredygtighed er en naturlig del af Hedeselskabets forretning, og Hedeselskabet arbejder dagligt på et højt fagligt, etisk og lønsomt niveau med naturværdier og naturressourcer både i og uden for Danmark.

Hedeselskabets tilgang til samfundsansvar er baseret på en ambition om at benytte vores kernekompetencer til at fremme en ansvarlig, bæredygtig udvikling. Hedeselskabet opfatter en bæredygtig udvikling, som en udvikling, der opfylder den nuværende generations behov, uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare. Det stemmer overens med Brundtland-kommissionens definition af en bæredygtig udvikling.

Hedeselskabet ønsker at fremstå som troværdig og ansvarsbevidst over for kunder, medarbejdere og samarbejdspartnere og forventer, at samtlige datterselskaber, forretningsenheder og medarbejdere medvirker til at efterleve Hedeselskabets principper gennem ansvarlig adfærd og handlinger.

Politik for samfundsansvar og indsats for opnåelse af FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

I Hedeselskabet er CSR et begreb, der afspejles i hverdagen - både gennem de forretningsmæssige aktiviteter, men også gennem arbejdet som forening og erhvervsdrivende fond.

Hedeselskabets arbejde med samfundsansvar bliver udviklet på baggrund af drøftelser med repræsentantskabet på hhv. årsmøde og det årlige dialogmøde samt i tæt dialog mellem bestyrelsen, direktionen, ledelsen og medarbejdere. Hedeselskabets CSR-politik er senest behandlet og opdateret af bestyrelsen i 2019 i forbindelse med opfølgningen på den strategiske retning. Tilsvarende bliver politikkerne løbende implementeret og anvendt i Hedeselskabet og dets datterselskaber gennem konkrete politikker og handlinger. Der pågår en kontinuerlig opfølgning, udvikling og eventuel tilpasning af politikkerne samt de igangsatte handlinger.

Hedeselskabets arbejde med samfundsansvar er bygget op om FN Global Compact's principper og de fire hovedområder herfra; Miljø- og klimapåvirkning, Sociale forhold og arbejdstagerrettigheder samt menneskerettigheder, Ansvarlig leverandørstyring og Antikorruption. Arbejdet baserer sig desuden på FN's 17 verdensmål og de samfundsrelaterede udfordringer, som er direkte relateret til vores forretning og formålsparagraf samt på vores forening.

Miljø- og klimapåvirkning

Respekt for naturværdier og -ressourcer er grundelementer i Hedeselskabets værdigrundlag og formålsparagraf. Den respekt skal alle ansatte arbejde med såvel eksternt i kunderelationer som i interne arbejdsprocesser. I Hedeselskabet er miljømæssige CSR-tiltag, herunder opfyldelse af FN's verdensmål, således indarbejdet i forretningen og en integreret del af arbejdsbeskrivelser, planlægning, projektgennemførelse, kvalitetssikring og opfølgning.

Både internt og eksternt har Hedeselskabet i stigende grad engageret sig i at reducere belastningen på miljøet og de negative påvirkninger som følge af klimaforandringer. Vi arbejder kontinuerligt på at

understøtte vores kunder og leverandører i deres arbejde med at opfylde deres ansvar for miljøet og klimaet på en skånsom og respektfuld måde – og at vi selv ligeledes gør det i alle vores forretningsområder. Vi vurderer ikke, der er væsentlig risiko for negativ påvirkning på miljøet eller klimaet i nogen af vores forretningsområder. Den udledning vi forårsager i driftsaktiviteter ved eksempelvis transport, kompenseres vi for med CO₂-optaget i vores skove. Bæredygtige alternativer indtænkes i forhold til de eksisterende løsninger herunder blandt andet biler, maskiner og værktøjer. Vi udviser nødvendigt omhu i forhold til at kunne identificere eventuelle risici og i så fald at forebygge og afbøde. Et konkret eksempel er inden for skovejerskab, hvor vi har en geografisk og arts-mæssig spredning. Vi investerer i at teste forskellige arter, herunder bl.a. levedygtighed og modstandsdygtighed, og dermed forberede os på eventuelle kommende behov og ændringer på grund af klimaforandringer.

Inden for flere af vores forretningsområder har vi en række bæredygtige initiativer, herunder bl.a. håndtering og genanvendelse af restprodukter, udnyttelse af affald, gasindvinding i Polen, vandskove og muslingeopdræt som et virkemiddel til afhjælpning af kvælstofudledningen. Det er områder, hvor vi forventer en fortsat og stigende grad af klimaforbedrende resultater. Vi forventer derudover at øge anvendelsen af digitale løsninger, der kan sikre et mere optimalt ressourceforbrug, eksempelvis i forbindelse med vintertjeneste.

Med nyerhvervelse af 2.400 hektar skov i Litauen i 2019 nåede Hedeselskabet et skovejerskab på godt 12.000 hektar skov. Alle skovene er PEFC- og FSC-certificeret. Skov er det mest effektive værktøj til at binde og lagre CO₂, og er et vigtigt redskab til at forbedre vores CO₂-aftryk. Skoven er et vigtigt levested for mange plante-, dyre- og insektarter, og er dermed også en vigtig nøgle til at hindre tilbagegang i biodiversiteten. Samlet i de 5.000 hektar skov Hedeselskabet ejer i Danmark blev der i 2019 via tilvæksten optaget 28.000 ton CO₂, og i alt er der lagret 840.000 ton CO₂. 1 ton CO₂ svarer til udslippet fra 420 liter benzin. Foruden skovejerskabet har Hedeselskabet via HedeDanmark faste rådgivnings- og skovforvaltningsaftaler for 85.000 hektar skov i Danmark og via HD Forest 65.000 hektar i Baltikum.

I 2019 tog vi initiativ til udvikling af et nyt koncept: "Klimaskov – for fællesskabet", som skal hjælpe danske virksomheder og organisationer med at etablere deres egen klimaskov, enten som ejere eller som sponsorer. Det første samarbejde blev indgået i 2019 og eksekveres i 2020, hvor det forventes, at flere partnerskaber om klimaskov vil blive indgået. Forventningen er, at Hedeselskabet inden 2030 har bidraget til, at der er rejst 30.000 hektar ny skov i Danmark. I overensstemmelse med Hedeselskabets arbejde på at benytte og beskytte, arbejder vi på at etablere både urørt skov og produktionsskov. Træ er verdens mest miljøvenlige råstof. Fældede træer lagrer CO₂ over længere tid, da de benyttes i byggeri, møbelindustrien mv. Biomasse fra træ substituerer desuden fossile brændstoffer og øvrigt CO₂-belastende materiale.

I 2019 blev det vedtaget, at der i Hedeselskabets bygninger skal foretages udskiftninger af ældre lamper til mere energirigtig belysning. Derudover blev det besluttet at afskaffe engangsservice til fordel for mere bæredygtigt service. Alle forbedringstiltagene gennemføres i 2020 og forventes at have en positiv, om end ikke direkte målbar klimaeffekt.

Med ambitionen om at tage et endnu større ansvar for klimaet og derigennem gøre en positiv forskel for de markeder vi opererer i og for både nuværende og kommende medarbejdere, har HedeDanmark igangsat en proces med en udvikling af en klimapolitik med klare mål og initiativer, der skal mindske CO₂-udledningen. Som en del af processen vil vi i løbet af 2020 indsamle erfaringer på området, indgå i dialog med vores kunder og indsamle data om vores eget forbrug, herunder bl.a. vand, varme, gas og drivmidler til transport. Datagrundlaget har til formål at gøre det muligt for os at pejle os ind på, hvor vi udleder, og derud fra hvilke indsatser der vil betyde mest i forhold til vores samlede CO₂-forbrug, og hvilke vi herefter vil igangsætte.

I forhold til FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling rammer Hedeselskabets CSR-indsats særligt ind i følgende mål:

MÅL 6: Rent vand og sanitet

Skovrejsning er velegnet som grundvandsbeskyttelse, da det beskytter vores grundvand mod nedsivning af pesticider og nitrat. Ved at rejse skov i samarbejde med blandt andre vandværker og vandselskaber bidrager vi til at sikre den nuværende og fremtidige drikkevandsforsyning.

MÅL 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund

Gennem flere af vores forretningssegmenter medvirker vi til at skabe grønne offentlige rum og forbedre byplanlægning. Via vores medlemspulje og uddelingsprojekter støtter vi initiativer, som gør de grønne rum tilgængelige og skaber rammer for et attraktivt – og i nogle tilfælde endda sundere og sikrere – lokalsamfund til glæde for mange.

MÅL 12: Ansvarligt forbrug og produktion

Vi arbejder med cirkulær økonomi blandt andet ved genanvendelse af affald og restprodukter, som bliver genanvendt som gødning, foder eller brændstof. Den indvundne gas fra vores vedvarende energianlæg i Polen bliver udnyttet til produktion af strøm og varme.

MÅL 13: Klimaindsats

Vi udvikler og leverer løsninger til kyst- og klimasikring samt til etablering og pleje af vandløb, søer, vandhuller og regnvandsbassiner. Vores skove optager og lagrer CO₂, og vores vedvarende energianlæg i Polen bidrager til at forhindre den kraftige drivhusgas metan i at sive til atmosfæren.

MÅL 14: Livet i havet

Vi arbejder med muslingeopdræt som et virkemiddel til afhjælpning af kvælstofudledningen fra både landbrug og bysamfund. Derudover anvender vi muslinger som bæredygtigt protein til konsum og foder.

MÅL 15: Livet på land

Siden stiftelsen i 1866 har Hedeselskabet arbejdet med skovrejsning, skovplantning og en bæredygtig forvaltning af skov. Vi arbejder på at sikre bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af økosystemer og tænker bæredygtighed ind som en naturlig del af såvel skovforvaltning som i vores arbejde med vandløb, åbne arealer mv.

Mål 17: Partnerskaber for handling

Konceptet "Klimaskov – for fællesskabet", partnerskabet i Blå Biomasse, Hedeselskabets deltagelse i AU Challenge på Aarhus Universitet og videndeling er nogle af eksemplerne på, hvordan Hedeselskabet indgår i strategiske partnerskaber og alliancer om at skabe bæredygtige løsninger.

Det er Hedeselskabets opfattelse, at de gennemførte tiltag og udførte handlinger og opfølgninger i 2019 samlet set har bidraget positivt til at reducere effekten af klimaforandringer og miljøpåvirkninger til gavn for naturen og miljøet. Arbejdet med at reducere miljø- og klimabelastningen vil gennem egne initiativer, herunder det nye klimaskovkoncept, donationer samt gennem forretningsområdernes levering af ydelser og varer fortsætte yderligere i 2020.

Sociale forhold og arbejdstagerrettigheder samt menneskerettigheder

I forhold til arbejdstagerrettigheder har medarbejderne i Hedeselskabet og vores datterselskaber frihed til at organisere sig og ret til kollektive forhandlinger i overensstemmelse med gældende love.

Med respekt for de mange forskellige nationaliteter blandt de ansatte, og at Hedeselskabet har aktiviteter i lande med forskellige kulturer og arbejdsforhold, er de internationalt anerkendte menneskerettigheder integreret i forretningens medarbejderpolitikker. Hedeselskabets medarbejderpolitikker og codes of conduct favner blandt andet trivsel, fravær, arbejdsmiljøcertificering og arbejdstagerrettigheder. Der sker løbende tilpasning og opfølgning på politikkerne, så de dels følger den til enhver tid gældende lovgivning samt Hedeselskabets politikker på området. Diskrimination af nogen art accepteres ikke. Handlinger og opfølgning på arbejdstagerrettigheder samt menneskerettigheder sker blandt andet i forbindelse med ansættelsessamtaler og ved løbende dialog med medarbejderne. Kompetencer er til enhver tid det afgørende parameter for ansættelse og forfremmelser.

Hedeselskabet ser mangfoldighed som en styrke og en nødvendighed for at sikre opfyldelse af de fremadrettede strategier og planer, hvor forskellighed bliver en ressource og medvirker til, at opgaverne løses bedre. Mangfoldighed betyder i Hedeselskabet forskellighed. En mangfoldig arbejdsplads er en arbejdsplads, hvor forskelligheden accepteres og bruges som en styrke. Det betyder også, at alle mennesker uanset køn, alder, hudfarve, politisk og religiøs anskuelse, seksuel orientering, national, social og etnisk oprindelse skal have lige muligheder.

Hedeselskabet er en værdibaseret arbejdsplads, og der arbejdes kontinuerligt med at styrke forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager gennem forskellige initiativer. Der arbejdes løbende med at skabe optimale rammer, der tager hensyn til alle ansatte; herunder også ansatte, som ikke er fuldt arbejdsdygtige, permanent eller midlertidigt. Hedeselskabet samarbejder også med Forsvaret og Interforce om at forbedre forholdene for de medarbejdere, som har både en militær og civil erhvervsmæssig forpligtelse. Hedeselskabet uddanner desuden elever og indgår i samarbejde med virksomhedspraktikanter inden for virksomhedernes faglige og administrative områder.

Fokus på at efteruddanne og opkvalificere medarbejdere, så de fastholder et højt kompetenceniveau er prioriteret i Hedeselskabet. I forretningsområderne gennemføres systematisk uddannelsesplanlægning med henblik på styrkelse af faglige kompetencer såvel som et generelt kompetenceløft, som skal afspejle udviklingen og aktuelle samt forventede behov. Vi påtager os et medansvar for at sikre, at vi og andre virksomheder også kan rekruttere faglært arbejdskraft i fremtiden. Ved udgangen af 2019 havde vi 29 elever, lærlinge og praktikanter, hvilket svarer til 15% af vores antal faglærte. I lighed med tidligere år har Hedeselskabet i 2019 samarbejdet med såvel lønmodtagerorganisationer som jobcentre om at udvikle og gennemføre uddannelsesforløb for virksomhedens timelønnede medarbejdere. AMU Fyn, der administrerer HedeDanmarks arbejdsmarkedsuddannelser og efteruddannelser, har i 2019 gennemført 140 kurser med samlet deltagelse af 338 timelønnede fra HedeDanmark.

Hedeselskabet har stort fokus på arbejdssikkerhed samt på at udvikle en bedre kultur om arbejdssikkerhed. Med det formål at reducere antallet af arbejdsulykker og dermed samtidig også reducere antallet af syge- og ulykkesfravær, er der i 2019 investeret yderligere i sikkerhedsorganisationen, bl.a. med ansættelse af en arbejdsmiljøansvarlig. I 2019 blev det vedtaget, at HedeDanmark i 2020 igangsætter arbejdet med at blive ISO 45001 arbejdsmiljøcertificeret og dermed opnår arbejdstilsynets kronesmiley. Certificeringen kræver en ensretning af den måde, vi griber arbejdsmiljø og sikkerhed an i alle dele af forretningen. En del af arbejdet omhandler afdækning af risici samt træning i at forudse risici for dermed at forebygge og afbøde ulykker.

Som en del af processen med arbejdsmiljøcertificering og et øget fokus på arbejdssikkerhed forventes der i 2020 at blive skabt en bedre kultur om arbejdssikkerhed og dermed en reduktion i syge- og ulykkesfravær. Derudover vil arbejdet med løbende tilpasning og opfølgning af medarbejderpolitikker fortsætte i 2020.

Ansvarlig leverandørstyring

I 2019 har HedeDanmark fortsat arbejdet struktureret med at sikre ordnede løn- og arbejdsvilkår blandt danske leverandører med mere end tre ansatte, som leverer manuelle og/eller maskinelle ydelser.

HedeDanmarks politik for ansvarlig leverandørstyring udledes gennem et defineret samarbejdskodeks, som alle samarbejdspartnere bliver bedt om at tilslutte sig. Ved udgangen af 2019 var flere end 1.000 samarbejdspartnere oprettet i HedeDanmarks CSR-portal og havde tilsluttet sig samarbejdskodekset. Kodekset bygger på relevante internationale retningslinjer, herunder "OECD Guidelines for Multinational Enterprises", principperne i FN's Global Compact, FN's "Guiding Principles on Business and Human Rights", ILO-konventioner om børnearbejde (C138, C182), tvangsarbejde (C029, C105), ligeløn og diskrimination (C100, C111) og organisationsfrihed (C087, C098). Samarbejdspartnere og leverandører, som ikke ønsker at tilslutte sig kodekset, kan ikke udføre arbejde for HedeDanmark eller Hedeselskabet.

I løbet af 2019 gennemførte PWC som ekstern auditør stikprøvekontroller af løn- og arbejdsvilkår hos leverandørerne til HedeDanmarks divisioner og handelsområder. Der var ingen indikationer på, at medarbejderne blandt de kontrollerede virksomheder ikke havde ordnede løn- og arbejdsvilkår. Havde det været tilfældet, ville samarbejdet mellem den pågældende leverandør og HedeDanmark været ophørt.

I 2020 vil alle samarbejdspartnere på ny blive bedt om at tilslutte sig samarbejdskodekset, og der vil ligeledes blive gennemført løbende stikprøvekontroller.

Antikorruption

Hedeselskabet har en antikorrupsionspolitik, som tager udgangspunkt i nultolerance over for bestikkelse, facilitation payment (betalinger der har til formål at sikre eller fremskynde en handling, som betaleren lovmæssigt eller på anden måde er berettiget til), returkommission og karteldannelse, og som indeholder råd og vejledninger i håndtering af interessekonflikter.

I 2018 etablerede Hedeselskabet en whistleblower-ordning, hvor ansatte, samarbejdspartnere og andre eksterne personer kan anmelde mistanke om uretmæssigheder i alle dele af Hedeselskabet og inden for regnskabsmæssig manipulation, misbrug af aktiver samt svig, bestikkelse og korruption. Der har i 2019 ikke været indberetninger via ordningen eller været sager, der er i strid med antikorrupsionspolitikken.

I 2020 vil Hedeselskabet fortsat sikre overholdelse af antikorrupsionspolitikken og vil løbende informere interessenter om samt kontrollere overholdende af den.

Hedeselskabets forening og CSR

Hedeselskabets forening er et stærkt interessefællesskab med en medlemskreds, som består af personer med faglig eller personlig interesse i at benytte og beskytte naturen. De centrale omdrejningspunkter for foreningen er faglig formidling, videndeling og dialog.

I overensstemmelse med vores formålsparagraf og mål om at bidrage aktivt med at forbedre bo og levevilkårene primært i landområderne og med at udnytte naturressourcer til gavn for samfundet gennem forskning, udvikling og formidling inden for natur, miljø og energi, investerer vi midler, viden og ressourcer til forskellige formål. Dermed er Hedeselskabets forening således et stort aktiv i forhold til arbejdet med CSR og rammer desuden ind i flere af verdensmålene, herunder bl.a.: Mål 4: Kvalitetsuddannelse, Mål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund og Mål 13: Klimainsats.

Hedeselskabets medlemmer er engagerede i og har en stor viden om, hvad der foregår af lokale initiativer rundt om i landet. Den viden anvender vi, så vi sikrer os, at Hedeselskabet investerer sine midler i de bedst tænkelige projekter, som bidrager til at udvikle natur, miljø, energi og levevilkår i Danmark. Via medlemspuljen uddelte Hedeselskabet i 2019 i alt 250.000 kr. til 10 gode, lokale projekter.

Ud over uddelinger via medlemspuljen har Hedeselskabet tradition for at støtte større initiativer og relevante udviklingsprojekter, som ligger inden for formålsparagraffen. Projekterne skal skabe værdi for samfundet og tage sit udgangspunkt i benyttelse og beskyttelse af naturen. I 2019 uddelte Hedeselskabet, ud over medlemspuljen, godt 1,7 mio. kr. til innovative projekter og initiativer over hele landet.

I forbindelse med Hedeselskabets 150års jubilæum i 2016 begyndte vi at uddele jubilæumslegater til studerendes ophold i udlandet for at hjemtage viden og erfaring inden for naturpleje, klimatilpasning og bæredygtighed. I 2019 modtog 10 studerende hver 20.000 kr. til studieophold i udlandet.

I 2019 uddelte Hedeselskabet samlet set 2,2 mio. kr. til lokale projekter, grønne initiativer og legater.

Forventningerne til 2020 er, at uddelingerne vil fortsætte på tilsvarende niveau.